

PATVIRTINTA

Prienų rajono savivaldybės tarybos 2024 m.
d.
sprendimu Nr.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO NUOMOS mokesčio DALIES KOMPENSACIJOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMO, MOKĖJIMO IR PERMOKĖTŲ KOMPENSACIJŲ GRĄŽINIMO TVARKOS APRAŠAS

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prienų rajono savivaldybės būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo, mokėjimo ir permokėtų kompensacijų grąžinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Prienų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo, mokėjimo ir permokėtų kompensacijų grąžinimo tvarką Savivaldybėje.

2. Aprašas taikomas apskaičiuojant būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydį, išmokant būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijas asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į nurodytas kompensacijas pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, vykdant šeimų ar asmenų, gaunančių kompensacijas, apskaitą bei grąžinant Savivaldybei permokėtas kompensacijas.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymu (toliau – Įstatymas), Prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. A1-195 „Dėl Prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas).

**II SKYRIUS
PAGRINDINĖS SĄVOKOS**

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **būstas** – vienbutis gyvenamasis namas, butas ar kitos gyvenamosios patalpos arba jų dalys, tinkami gyventi vienam asmeniui ar šeimai ir atitinkantys statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus;

4.2. **butas** – gyvenamojo namo dalis iš vieno ar kelių gyvenamųjų kambarių, virtuvės ir kitų patalpų, atitvarinami konstrukcijomis atskirta nuo bendrojo naudojimo patalpų, kitų butų ar negyvenamųjų patalpų;

4.3. **išperkamoji būsto nuoma** – būsto nuoma, kai nuomotojas savo nuosavybės teise valdomą būstą ar svetimą būstą, kai teisę jį išnuomoti išperkamosios nuomos būdu suteikia įstatymai ar būsto savininkas, leidžia nuomininkui valdyti ir naudoti už užmokestį su sąlyga, kad nuomininkui būstas pereina nuosavybės teise, sumokėjęs visą sutartyje nustatytą kainą;

4.4. **kompensacijos gavėjas** – asmuo ar šeima, gaunantys būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijas;

4.5. **naudingasis būsto plotas** – bendras gyvenamųjų kambarių ir kitų būsto patalpų (virtuvių, sanitarinių ir mazgų, koridorių, įmontuotų spintų, šildomų lodžijų ir kitų šildomų pagalbinių patalpų) plotas. Į naudingąjį būsto plotą neįskaitomas balkonų, terasų, rūsių, nešildomų lodžijų plotas;

4.6. **tinkamas būstas** – būstas, kurio vienam asmeniui ar šeimos nariui tenkantis naudingasis plotas, vertinamas mokant būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, yra ne mažesnis kaip 10 kvadratinų metrų ir ne didesnis kaip 14 kvadratinų metrų.

**III SKYRIUS
KOMPENSACIJOS SKYRIMO sąlygos ir finansavimas**

5. Teisę į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka Įstatymo 8 straipsnio reikalavimus.

6. Teisę į fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančio būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka Įstatymo 10 straipsnio ir 11 straipsnio 2 dalies reikalavimus.

7. Asmenų ir šeimų, gaunančių kompensaciją, skaičius Savivaldybėje nustatomas atsižvelgiant į valstybės biudžeto specialiąją tikslinę dotaciją Savivaldybės biudžetui, skirtą kompensacijoms mokėti, ir kompensacijos dydį.

8. Asmenys ar šeimos, turintys teisę į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją ir (ar) į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, Įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka kreipiasi į Savivaldybės administraciją dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos, pateikdami:

8.1. prašymą suteikti paramą būstui įsigyti (BP-2 forma) – kreipiantis dėl išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos gavimo;

8.2. prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti (BP-4 forma) – kreipiantis dėl būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos gavimo;

8.3. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

8.4. pagal Civiliniame kodekse nustatytas sąlygas ne trumpiau kaip vieniems metams sudarytą būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartį, pagal kurią išsinuomuoja fiziniams asmenims (išskyrus asmens ar šeimos narių artimuosius giminaičius) ar juridiniams asmenims priklausančią būstą (išskyrus savivaldybei priklausančią būstą, švietimo įstaigų, mokslų ir studijų institucijų nuomojamus nuosavybės, patikėjimo, panaudos ar kita teise valdomus bendrabučius), esantį savivaldybės, kurioje asmuo ar šeima yra deklaravę savo gyvenamąją vietą, o jeigu deklaruotos gyvenamosios vietos neturi, – savivaldybės, kurioje yra įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, teritorijoje;

8.5. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartis, kurios privalo būti įregistruotos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

8.6. metinę gyventojų (šeimos) turto (įskaitant gautas pajamas) deklaraciją už praėjusius kalendorinius metus (forma FR0001 su priedu FR0001P);

8.7. duomenis apie praėjusių 6 mėnesių asmens ar šeimos pajamas, gautas iki kreipimosi dėl paramos būstui išsinuomoti (Įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytu atveju);

8.8. Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojos valstybės įmonės Registrų centro išduotą (-as) pažymą (-as), patvirtinančią (-ias), kad nuomojantys asmenys ir jų šeimos nariai nėra susiję artimos giminystės ryšiais su asmeniu, iš kurio nuomojamas būstas.

8.9. mokslo ar studijų institucijos išduotą pažymą, patvirtinančią, kad mokslo ar studijų institucijos bendrabučiuose nepakanka apgyvendinimo vietų ir (ar) kad asmuo, kuris kreipiasi dėl būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos, neatsisakė jam pasiūlytos apgyvendinimo vietos, kai mokslo ar studijų institucijos bendrabučiuose yra laisvų apgyvendinimo vietų, jeigu dėl būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos kreipiasi pilnametis, ne vyresnis kaip 24 metų, nedirbantis asmuo, kuris mokosi bendrojo ugdymo mokykloje, profesinio mokymo įstaigoje ar aukštojoje mokykloje ir mokslo ar studijų tikslais yra pakeitęs nuolatinę gyvenamąją vietą į gyvenamąją vietą kitoje savivaldybėje. Pažymoje turi būti nurodytas vidutinis apgyvendinimo mokslo ar studijų institucijos bendrabutyje mokestis per mėnesį ir jį patvirtinantis mokslo ar studijų institucijos sprendimas.

9. Savivaldybės administracijos direktorius sprendimą dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos mokėjimo priima ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos.

10. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu kompensacija mokama už laikotarpį nuo būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties sudarymo dienos, jeigu Savivaldybės administracija priėmė sprendimą mokėti kompensaciją, bet ne anksčiau kaip nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl kompensacijos.

11. Asmenys (šeimos), gaunantys kompensacijas, neišbraukiami iš Prienų rajono savivaldybės asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašų.

IV SKYRIUS

KOMPENSACIJOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMAS

12. Kompensacijos dydis Savivaldybės teritorijoje nustatomas pagal būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartyje nurodytą būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydį ir asmens ar šeimos skiriamą lėšų dalį būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio daliai apmokėti.

13. Kompensacijos dydis Savivaldybės teritorijoje apskaičiuojamas, iš būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartyje nurodyto būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydžio atimant 30 procentų būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartyje nurodyto būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalį, kurią apmoka asmuo ar šeima savo lėšomis, ir negali viršyti 1 VRP dydžio vienam asmeniui 1 VRP \square (1+0,2 \square n) (kur n – šeimos narių skaičius) šeimoms.

14. Pilnamečiams, ne vyresniems kaip 24 metų, nedirbantiems asmenims, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokykloje, profesinio mokymo įstaigoje ar aukštojoje mokykloje ir mokslo ar studijų tikslais yra pakeitę nuolatinę gyvenamąją vietą į gyvenamąją vietą kitoje savivaldybėje – būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis apskaičiuojamas, iš būsto nuomos sutartyje nurodyto būsto nuomos mokesčio dydžio atimant mokslo ar studijų institucijos išduotoje pažymoje nurodytą vidutinio apgyvendinimo mokslo ar studijų institucijos bendrabutyje mokesčio asmeniui per mėnesį dydį. Šiems asmenims būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija negali viršyti 0,5 VRP dydžio.

15. Kompensacija skiriama Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

V SKYRIUS

KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO, MOKĖJIMO STABDYMO IR NUTRAUKIMO TVARKA

16. Kompensacijos mokamos iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos Savivaldybės biudžetui lėšų.

17. Kompensacijas moka Savivaldybės administracijos Buhalterijos skyrius pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą skirti kompensaciją.

18. Kompensacijos lėšos pervedamos į kompensacijos gavėjo (būsto nuomininko arba rašytiniu nuomininko prašymu – tiesiogiai būsto nuomotojui) nurodytą asmeninę sąskaitą banke.

19. Kompensacija mokama už laikotarpį nuo būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties sudarymo dienos, bet ne anksčiau kaip nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos, išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija mokama ne ilgiau kaip 30 metų nuo išperkamosios būsto nuomos sutarties įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dienos.

20. Kompensacija sumokama už praėjusį mėnesį, bet ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio dvidešimt penktos kalendorinės dienos.

21. Kompensacijos mokėjimas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nutraukiamas, kai:

21.1. asmenys ar šeimos įsigyja būstą nuosavybės teise, išskyrus atvejus, kai asmenų ir šeimų, gaunančių būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, įsigyto būsto naudingas plotas, tenkantis vienam asmeniui ar šeimai nariui, yra mažesnis už nustatytą Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte arba kai asmenų ir šeimų, gaunančių išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, įsigyto būsto naudingasis plotas, tenkantis vienam asmeniui ar šeimai nariui, yra mažesnis už nustatytą šio įstatymo 8 straipsnio 2 punkto b papunktyje;

21.2. asmens ar šeimos, gaunančių būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, deklaruoto turto vertė ar pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, daugiau kaip 25 procentais viršija Įstatymo 2 dalyje nustatytus metinių pajamų ir turto dydžius;

21.3. asmens ar šeimos, gaunančių išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, deklaruoto turto vertė ar pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, viršija Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius;

21.4. asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams (iki kitų metų gegužės 1 dienos) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos;

21.5. pasibaigia Nekilnojamojo turto registre įregistruota būsto nuomos sutartis;

21.6. pasibaigia Nekilnojamojo turto registre įregistruota išperkamosios būsto nuomos sutartis;

21.7. būstas nuomojamas iš asmens ar šeimos narių artimųjų giminaičių ar paaiškėja, kad gyvenamosios patalpos nuomojamos nuosavybės, patikėjimo, panaudos ar kita teise valdomame bendrabutyje iš švietimo įstaigų, mokslo ir studijų institucijų;

21.8. per 3 mėnesius nuo būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos mokėjimo sustabdymo Įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje nustatyto atveju skolininkas nepadengia įsiskolinimo už būsto nuomą ar išperkamąją būsto nuomą arba nepateikia Civilinio kodekso 6.90 straipsnyje nurodytos garantijos, atitinkančios įsiskolinimo sumą.

22. Asmenims ir šeimoms, kurių įsiskolinimas už būsto nuomą ar išperkamąją būsto nuomą viršija 3 mėnesių būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartyje nustatyto nuomos mokesčio sumą, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos mokėjimas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sustabdomas, iki bus padengtas įsiskolinimas arba pateikta Civilinio kodekso 9.910 straipsnyje nurodyta garantija, atitinkanti įsiskolinimo sumą.

23. Kompensacijos mokėjimas atnaujinamas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu asmeniui ar šeimai pateikus dokumentus, patvirtinančius, kad įsiskolinimas yra padengtas, arba Civilinio kodekso 6.90 straipsnyje nurodytą garantiją, atitinkančią įsiskolinimo sumą. Atnaujinus kompensacijos mokėjimą, kompensacija išmokama ir už laikotarpį, kai kompensacijos mokėjimas buvo sustabdytas.

24. Asmenys ar šeimos, gaunantys kompensaciją, turi šias pareigas:

24.1. Socialinės paramos skyriui pateikti visą teisingą informaciją ir dokumentus, būtinus teisei į

kompensaciją nustatyti;

24.2. per mėnesį nuo deklaruotos gyvenamosios vietos pakeitimo, būsto įsigijimo, materialinės padėties pasikeitimo, kuris lemia Įstatymo 11 straipsnyje nustatytų pajamų ir turto dydžių viršijimą, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties pasibaigimo arba teisės į būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pradžios dienos apie tai informuoti Savivaldybės administraciją;

24.3. iki einamųjų metų gegužės 1 dienos arba dėl Įstatyme nurodytų svarbių priežasčių iki einamųjų metų birželio 1 dienos Savivaldybės administracijai pateikti socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymo priedą, jame nurodydami Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruotas pajamas, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, neįskaitomos į asmenų ar šeimų gaunamas pajamas, jeigu asmuo ar šeima gavo tokių pajamų;

24.4. Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoti turtą (įskaitant gautas pajamas) už kalendorinius metus iki prašymo suteikti paramą būstui išsinuomoti pateikimo dienos;

24.5. per pastaruosius 5 metus iki prašymo suteikti išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pateikimo ir kompensacijos gavimo metu neturėti būsto nuosavybės teise Lietuvos Respublikos teritorijoje ir nebūti pasinaudoję šia paramos forma.

VI SKYRIUS

PERMOKĖTŲ KOMPENSACIJŲ GRAŽINIMO TVARKA

25. Savivaldybės administracijai nustačius, kad asmenys ar šeimos, kreipimosi dėl kompensacijos metu pateikę neteisingus duomenis, reikalingus paramai teikti, arba kompensacijos teikimo laikotarpiu per mėnesį nepranešę apie gyvenamosios vietos pakeitimą, būsto įsigijimą, materialinės padėties pasikeitimą, kuris lemia Įstatymo 11 straipsnyje nustatytų pajamų ir turto dydžių viršijimą, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties pasibaigimą arba teisės į kompensaciją pradžią, ir dėl to kompensaciją gavę neteisėtai, privalo grąžinti neteisėtai gautos kompensacijos **dydžio piniginės lėšas iš karto arba asmens rašytiniu prašymu ir Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu dalimis.**

26. Socialinės paramos skyrius turi teisę:

26.1. reikalauti pateikti informaciją ir (ar) duomenis, būtinus teisei į kompensaciją nustatyti;

26.2. siųsti pranešimus (įspėjimus, raginimus) dėl neteisėtai gautos kompensacijos ir susidariusių permokų grąžinimo;

26.3. nustačius, kad asmenys ar šeimos kompensaciją gauna neteisėtai, informuoti apie tai Savivaldybės administracijos direktorių ir inicijuoti kompensacijos mokėjimo stabdymą ir (ar) nutraukimą bei permokėtų kompensacijų grąžinimą.

27. Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas dėl neteisėtai gautos paramos būstui išsinuomoti grąžinimo yra vykdomasis dokumentas. Jeigu šis sprendimas neįvykdomas, jis gali būti priverstinai vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka, jeigu su išieškojimu susijusios išlaidos neviršija išieškotinos sumos.

28. Neteisėtai gautos ir negrąžintos kompensacijos **dydžio piniginės lėšos išieškomos teisės aktų nustatyta tvarka.**

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Savivaldybės administracija informaciją apie Savivaldybės poreikį aprūpinti būstu asmenis ar šeimas, turinčius teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Įstatymą, gali skelbti Savivaldybės interneto svetainėje.

30. Kiekvieną ketvirtį Socialinės paramos skyrius Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia duomenis apie asmenis ir šeimas, turinčius teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti ir gaunančius kompensaciją.

31. Savivaldybės administracijos veiksmai, neveikimas ir sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos išteisinio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

32. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir kitų teisės aktų,

reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, nuostatomis.

33. Už Aprašo įgyvendinimą atsakingas Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius.

34. Aprašas keičiamas, pildomas ir pripažįstamas netekusiu galios Savivaldybės tarybos sprendimu.
